

Voor de kernen – groot en klein

Voorzitter,

Een bijzonder warm welkom aan u, bij uw eerste begrotingsraad in Maasdriel aan het begin van uw termijn hier. Het is meteen een bijzondere. De gemeente is in transitie, het College is in transitie, de raad is in transitie. En iedereen voor wie wij hier aan het werk zijn is ook in beweging. Onze inwoners, ondernemers, werkvelden van diverse instanties. Maar waar wij dachten al bij de behandeling van deze begroting grote stappen te zetten, is 2025 feitelijk benoemd tot een tussenjaar. Ondanks aandringen van de gemeenteraad is het niet tijdig gelukt een dashboard te presenteren met daarop de knoppen om aan te draaien. Om onze ambities te managen. Om te zeggen, dit wel, dat niet, en de rest een beetje meer of minder. Ook ligt er geen sluitende meerjarenbegroting, hoewel de raad het College had gevraagd daarnaar te streven. D66 is vergevingsgezind hierin. Wij kennen de mensen die werken aan de begroting goed. Zij zeggen: “Denkt u dat, als het toch kon, wij u alsnog geen sluitende meerjarenbegroting zouden voorschotelen?” Die uitweg is niet gezien. Dat die er op dit moment niet is, toont aan dat ons land, misschien wel de hele wereld, in transitie is. Want meer en meer lopen we aan tegen de grenzen van een cynisch systeem; een disbalans tussen inkomsten en uitgaven die met elkaar geen gelijke tred houden. Iedereen kan zich daarvan een voorstelling maken door naar zijn eigen huishoudboekje te kijken. Wie ziet daarin niet zijn kosten stijgen voor boodschappen, huur, energie en vrije tijd (met 21 procent)? En wie ziet daarin zijn inkomsten maar heel mondjesmaat volgen, als het al volgt, en sowieso op grote afstand? Wij stemmen vanavond toch voor een verhoging van onze inkomsten. Wij denken dat die te dragen is voor onze inwoners, mits wij daarvoor zichtbaar in de samenleving ook de resultaten zien. Onze oproep aan het College is om daarvoor te zorgen.

* * *

Maasdriel wil het spel volgens de regels spelen. De wet is onwrikbaar de wet. D66 wil wel oproepen de spelregels met menselijkheid te interpreteren. Luister naar je hoofd, maar handel met het hart. Hanteer de menselijke maat. Onze ambtelijke medewerkers die zelf ook inwoners zijn van Maasdriel, van Nederland, weten wat er in de mensen omgaat die ze voor zich krijgen. Aan de balie, of aan de keukentafel voor een WMO-gesprek. Behandel hen altijd zoals je zelf behandeld wil worden. Ik zeg niet dat dit al niet gebeurde, maar veel te vaak is ook gehandeld vanachter een schild van cijfertjes, regels en beleid dat is losgezongen van de werkelijkheid. In september heeft de raad unaniem motie M2024-12 aangenomen om de wachtlijsten in de WMO weg te werken. Het eerste verweer was nog een cijfermatige, terwijl de oproep van de raad was onze inwoners te helpen die door een donkere periode gaan, wachtend op hulp die er binnen een dag zou moeten zijn, maar er soms pas na weken of soms zelfs een buitenwettelijk aantal weken is. Is dat het Nieuwe Verhaal van Maasdriel? Dat denkt D66 dus niet. Wees wendbaar! Hoewel wij op geen enkele wijze willen oproepen tot ongehoorzaamheid aan wet en beleid, zeggen wij wel: "Gebruik je boerenverstand." Dat moet kunnen in een landelijke gemeente, toch? Het hoeft niet perfect, maar het moet wel beter.

* * *

De Bommelerwaard is laagvliegebied. Op een middag reed ik door het veld en ineens hing er vlak naast me een Apache. Op een plek waar ik normaal voor mijn dochter een ijsje koop op de boerderij. Ik woon al mijn hele leven in de Bommelerwaard en heb dit tafereel al tig keer gezien. Maar op dat moment, op een mistige ochtend na Prinsjesdag, kwam het beeld gewoon heel hard binnen. Stel je voor dat zo'n machine wendt en zwenkt en op je begint te vuren. Voor ons misschien onvoorstelbaar, maar voor anderen in onze gemeente is de dreiging, de confrontatie met oorlog heel tastbaar geweest. Men vluchtte en vond een veilig heenkomen bij ons. In Nederland. In Maasdriel. En legt dat een enorme druk op onze samenleving? Onmiskkenbaar. Toch ben ik blij dat we in een land wonen waar we onze verantwoordelijkheid pakken, zonder onze ogen te sluiten voor die druk. Met barmhartigheid komen we nog steeds het meest ver. De komst van de Oekraïners heeft de gemeente Maasdriel opnieuw voorzien van een handig potje met geld, zoals de reserve met coronagelden dat eerder deed.

Toen we die reserve hebben opgeheven, hebben we niet alle middelen in de Algemene Reserve laten stromen, maar een bedrag gereserveerd voor jongerenwerk. Was dat een graai, of was dat gewoon slim? De bestemmingsreserve voor de opvang van Oekraïners krijgt vandaag ook een ander jasje, al blijft de kern wel bestaan en wordt deze verbreed. Maar juist omdat onze gemeente zo slim, efficiënt, integraal en bovenal menselijk is omgegaan met de vluchtelingen, is er ruimte en armslag om dit te doen. Hiermee is een signaal af te geven naar betrokkenen rondom De Woerd in Hedel. Wij geloven er sterk in dat dit een krachtige impuls geeft aan het onderwijs in deze kern. Hopelijk in harmonie met alle drie de bestaande scholen in het dorp. Daarnaast kan vanuit de stroom vanuit de bestemmingsreserve de burgemeester met zijn ploeg verder werken aan een Nieuw Verhaal voor Maasdriel. Daar steunen wij hem van harte in. Wij geloven er in en vertrouwen erop dat hij de juiste persoon is voor deze opdracht.

* * *

D66 Maasdriel wil het College middels een amendement vragen een Kleine Kernenvisie op te stellen, in navolging van de Groeikernenvisie. Niet zo lijkig en uitgebreid als die grote visie, maar toch wel iets meer dan helemaal niks. Wij geloven dat dit een initiatief is dat recht doet aan onze kleine kernen. Een signaal dat zij er niet zomaar bijhangen, maar net zo goed meetellen als Ammerzoden, Hedel en Kerkdriel. Een treffende passage las ik in de BWD-Gids van 23 oktober, over de verkoop van het kerkgebouw in Heerewaarden. Die verkoop voelt als “een verdere uitholling van het dorpsgevoel in Heerewaarden, waar al zo veel voorzieningen van algemeen nut zijn verdwenen”. D66 vindt dat het aan de gemeenteraad is om het tij te keren. Geen uitholling meer, maar weten waar we naar toe willen. De visie kan daarbij van groot nut zijn.

Een Kleine Kernenvisie maakt ook het leven van onze mensen op het gemeentehuis makkelijker. Niet meer door tientallen boeken en beleidsvelden bladeren om te zien wat er allemaal wel en niet kan in een bepaalde kern, maar juist de actuele Kleine Kernenvisie bij de hand hebben. D66 ziet graag die stap gezet worden, ook richting de verplichting die we toch al hebben om op 1 januari 2027 de Omgevingsvisie Maasdriel geactualiseerd te hebben.

Het opstellen van de Kleine Kernenvisie gaat geld kosten voorzitter. Wij realiseren ons dat we goed op onze centen moeten passen, en niet voor niets heeft D66 vorig jaar in een motie gevraagd in beeld te brengen wat we kunnen. Scherpe keuzes zijn nodig en die maken wij in dit geval dan toch. De Kleine Kernenvisie past wat ons betreft in het verhaal dat we met elkaar aan het schrijven zijn naar aanleiding van het bestuurskrachtonderzoek. Alle kernen tellen daarin mee. Het is bovendien onze verwachting dat op termijn efficiency en dus kostenbesparing ook het resultaat is van deze keuze. Wij willen geen kernenvisie omdat D66 als procespartij kickt op documenten. Wij willen een kernenvisie ook voor de kleinere dorpen van onze gemeente omdat dit in onze ogen goed is voor onze inwoners. Ik sta hier voor onze inwoners, D66 staat hier voor onze inwoners, we zouden hier allemaal moeten zijn voor onze inwoners. Dat sentiment aanhalend, hoef je alleen maar terug te kijken naar de behandeling van de gebiedsontwikkeling Alem & Sint Andries vorig jaar voor een voorbeeld van hoe het niet moet. Naar aanleiding van de beantwoording van onze vraag in de Oordeelsvormende Raad is een motie opgesteld voor Alem die ik zo meteen ga toelichten.

Vandaag en in de toekomst moeten wij veel meer uitgaan van onze inwoners. Daarbij doe ik trouwens ook een beroep op die inwoners zelf. Laat je niet alleen horen, doe ook mee. In deze zaal zitten al diverse smaakjes waaruit valt te kiezen, of je maakt een eigen smaak. Sluit je aan. Politiek kan in zijn beste momenten echt prachtig zijn.

Veel handen maken licht werk. We kunnen dan gaan focussen op wat echt belangrijk is voor alle kernen, groot en klein, in onze gemeente Maasdriel. Woningbouw voor iedere doelgroep. Leefbaarheid in stand houden. Scholen met een gezond leerlingenbestand. Ontwikkelkansen voor bedrijven. Aandacht voor duurzaamheid. Geen oorlogstoestanden in het weekend in de wijk, of op het plein tijdens de jaarwisseling. En rust. Rust om te realiseren dat Maasdriel naast onze inwoners en ondernemers staat, niet tegenover hen.

Tom van Engelen, raadslid D66 Maasdriel
Algemene Beschouwingen 2024 – uitgesproken op 7 november 2024